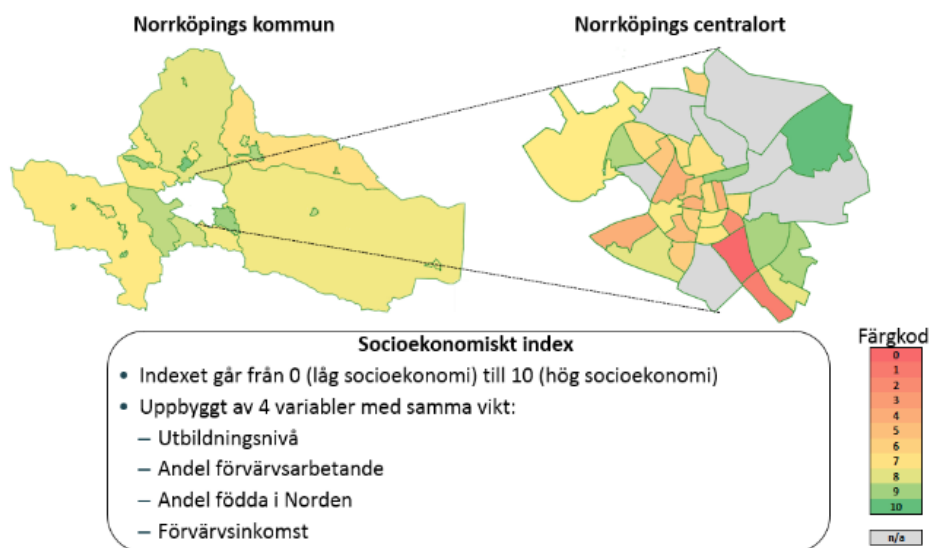

Från indikator till helhetsbild

För att verkligen förstå behoven inom ett delområde behöver djupgående och sofistikerad analys göras. Analysen behöver ofta vara mer djupgående och sofistikerad än vad som är möjligt enbart genom att titta på den typ av indikatorer som kan fås ur allmänt tillgängliga nationella databaser och övergripande verksamhetsstatistik.

1. Utforska variationen t.ex. mellan relevanta geografiska områden såsom kommundelar, vårdcentralsområden och skolområden. Eftersom vi vet att det ofta finns en social gradient i invånares hälsa och även hur de konsumerar välfärdstjänster kan det vara en poäng att använda socioekonomiska bakgrundsfaktorer för att se hur de indikatorer man vill förstå varierar mellan olika områden. Denna variation behöver inte enbart handla om utfall såsom skolresultat utan även om struktur- och processmått såsom tillgång till/nyttjande av olika typer av välfärdsinsatser och behandlingsprogram. När det gäller utfall bör man i största möjliga mån analysera individdata för att inte missa den variation som oftast finns i en grupp. Medelvärden och aggregerad data riskerar att dölja viktig information om den grupp som man studerar.
2. Den kvantitativa analysen behöver redovisas och diskuteras med verksamheter och brukare. Parallellt med den kvantitativa analysen bör också kvalitativ data från verksamheter och brukare sammanställas. Intervjuerna med brukare kan ske genom (semi) strukturerade intervjuer individuellt eller i former såsom fokusgrupper. Från brukare är exempel på relevanta frågor kring bemötande och variation i insatsutbud, tillgänglighet och hantering av kontakter mellan olika verksamheter. Frågorna till verksamhetsföreträdare kan typiskt handla om hur de ser på sitt arbete och sina förutsättningar i förhållande till de områden som är aktuella. Finns en systematik i arbetet eller är det upp till varje enhet att göra som man själv finner lämpligt, finns nödvändigt stöd och finns arenor för att utbyta erfarenheter mellan verksamheter?
3. De två olika datakällorna och det kompletterande materialet behöver samlas och analyseras i en återkommande process där nya analyser genomförs för att uppnå bästa möjliga samlade förståelse. Genom att kombinera de kvantitativa och de kvalitativa analyserna finns möjlighet att formulera goda hypoteser om hur behoven ser ut och vad som kan vara lämpliga insatser för att möta dessa behov. I arbetet att utifrån behovsdefinitionen utforma lämpliga insatser bör man komplettera inspel från verksamheter med tillgänglig evidens och inspel från experter på området.

Exempel från Norrköpings kommun på användning av socioekonomiskt index för att analysera variationen mellan geografiska områden:

Utifrån ett socioekonomisk index kan man exempelvis göra en analys av sambandet mellan indikatorn Antalet godkända i svenska årskurs 3 och index:

Andel godkända i svenska åk 3* (%)

